

UKRAYNA

İNŞAAT MALZEMELERİ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 13.10.2025

Raporu Hazırlayan: Odesa Ticaret Ataşeliği

SEKTÖR RAPORLARI FORMATI (MAL TİCARETİ)

1. Ülke Pazarında İnşaat Malzemeleri Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

İnşaat malzemeleri sanayisi, ülkenin zengin doğal kaynakları ve geniş sanayi altyapısının etkisiyle gelişmiş ve sektör ülke geneline yayılmıştır. Üretim Kiev, Harkiv, Odesa, Dnipropetrovsk, Kriviy Rih, Zaporijya şehirlerinde yoğunlaşmıştır.

Ukrayna'da inşaat malzemeleri sanayisinde öne çıkan alt sektörler aşağıda sıralanmaktadır:

- Çimento endüstrisi
- Demir-Çelik Ürünleri
- Beton ve betonarme yapı elemanları üretimi
- Tuğla ve seramik malzeme üretimi
- Cam ve cam ürünleri üretimi
- İzolasyon malzemeleri üretimi (mineral yün, strafor vb.)
- Kireç ve alçı üretimi
- İnşaat kimyasalları ve yapıştırıcılar üretimi

2016-2021 yılları arasında, Ukrayna'daki inşaat malzemeleri sanayisindeki üretim istikrarlı bir şekilde artış göstermiştir. Ancak 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna savaşı sektöre büyük zarar vermiştir. Metalürjik ürünler, çimento ve tuğla üretiminin yanında konut ve konut dışı binaları inşaatı yapan çok sayıda inşaat firması savaşta fiziken zarar görmüştür. Askerî hareketlilik, ülkedeki birçok inşaat projesinin askıya alınmasına, altyapının tahrip olmasına ve nüfusun büyük ölçüde göç etmesine neden olmuştur.

Savaş nedeniyle en büyük kayıplar, toplam değeri 98,5 milyar ABD dolarını aşan konut binaları, yollar, köprüler ve demiryolu tesisleri başta olmak üzere altyapı alanında yaşanmıştır. Savaş nedeniyle 236 bin konut binası hasar görmüş veya yıkılmıştır; bunların 209 bini müstakil ev, 27 bini apartman ve 600'ü öğrenci yurduudur. En büyük yıkım Donetsk, Harkiv, Luhansk, Kiev, Çernihiv ve Herson bölgelerinde kaydedilmiştir.

Diğer önemli kayıplar, 14,5 milyar ABD dolarını oluşturan işletmelerin varlıkları ve sanayinin yanında ülkenin ekonomik istikrarı ve toparlanma perspektifleri üzerinde kritik bir etkiye sahip 14,6 milyar ABD dolarını oluşturan enerji altyapısı alanında yaşanmıştır. (Kaynak: Kiev Ekonomi Okulu (KSE), Kasım 2024 tarihi itibarıyla.) Ukrayna'da inşaat malzemeleri üretimi enerji kaynaklarına büyük ölçüde bağımlıdır. Ukrayna Merkez Bankası'nın verilerine göre, inşaat malzemeleri üretiminde enerjinin payı %10'a kadar çıkmakta olup, bu enerjinin %60'ı doğalgazdan karşılanmaktadır.

Yıkılan veya zarar gören yapıların yeniden inşası, Ukrayna için önemli bir öncelik teşkil etmektedir. Devlet düzeyinde ve uluslararası düzeyde koordineli çalışmalar, yatırımların çekilmesi, uzun vadeli stratejilerin geliştirilmesi ve kapsamlı yeniden yapılandırma programlarının uygulanmasını gerektirmektedir. Bahse konu programlar, yalnızca yıkılan yapıların yeniden inşa edilmesini değil, aynı zamanda altyapının modern standartlara uygun bir şekilde yenilenmesini, sürdürülebilir ekonomik büyümenin sağlanmasını ve halkın refah seviyesinin artırılmasını hedeflemektedir.

Öte yandan, savaşın neden olduğu yaygın yıkımın sonucunda, 2023 yılı Kasım ayı itibariyle Ukrayna’da yaklaşık 670.000 ton inşaat atığı birikmiştir. Bu durum geri dönüşüm sanayisi için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Ukrayna’nın inşaat malzemeleri geri dönüşüm sanayisi yatırım ve gelişim için büyük bir potansiyel taşımaktadır.

Ukrayna, galyum, titanyum, grafit ve manganez gibi kaynakların dünya çapında en büyük üreticileri arasında yer almakta ve dünyanın hammadde pazarında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, ülkenin nikel, kobalt, berilyum ve zirkonyum gibi demir dışı metaller ve nadir toprak elementleri açısından da önemli rezervleri bulunmaktadır. Ukrayna’nın inşaat sektörünün geleceği, inşaat endüstrisi için hayati öneme sahip 24 stratejik mineral kaynağı yatağına sahip olmasıyla ilişkilidir.

Ukrayna’daki inşaat sektörünün sürdürülebilir gelişimi, zengin hammadde kaynaklarının etkin kullanımıyla mümkün olmaktadır. Mineral yataklarının yakınında kurulacak yeni üretim tesisleri, hem sektörün verimliliğini artıracak hem de hammadde taşımacılığı maliyetlerini önemli ölçüde azaltacaktır.

Tam ölçekli savaşa rağmen, Ukrayna'nın inşaat pazarı 2024 yılı itibariyle kademeli olarak toparlanma sürecine girmiştir. Sektör, yatırımcılar için cazip fırsatlar sunmaktadır. Büyük üreticiler, mevcut üretimlerini genişletmekte ve savaş sonrası Ukrayna'nın yeniden inşası için piyasa ihtiyaçlarını karşılayacak yeni kapasite oluşturma planlarını hayata geçirmektedir.

Dünya Bankası’na göre, Ukrayna’nın yeniden inşasının maliyeti 400 milyar doları aşmaktadır (işgal altındaki bölgeler hariç). En büyük kayıplar, konut binaları ve yol altyapısı (yollar, köprüler ve demiryolu tesisleri), ticari varlıklar ve sanayi, enerji altyapısı, eğitim ve sağlık sektörlerinde kaydedilmiştir.

Ukrayna Yeniden İnşa Planı kapsamında, temel ulusal programlardan biri "Konutların ve Bölgesel Altyapının Yenilenmesi ve Geliştirilmesi" programıdır. Bu program, ileri şehir planlama uygulamaları ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda daha kaliteli yeni binaların inşasına odaklanmaktadır. Ayrıca, Avrupa Birliği’nin Yeşil Ekonomi geçişi ve dijital dönüşüm politikalarına entegrasyon da hedeflenmektedir. Bu girişim için öngörülen finansmanın 150 milyar ila 250 milyar dolar arasında olacağı değerlendirilmektedir.

Yabancı yatırımcılar, Ukrayna’nın inşaat sektörüne aktif olarak katılım göstermektedir.

CRH, dünyanın önde gelen inşaat malzemeleri üreticilerinden biri olarak, Ukrayna’da CEMARK markası altında üç çimento fabrikasına sahip olup tam ölçekli işgalden bu yana ülkeye 80 milyon dolar yatırım yapmıştır. 2023 yılında şirket, İtalyan Buzzi firmasının Ukrayna’daki varlıklarını Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile birlikte satın almak üzere bir niyet mektubu imzalamıştır. Bu anlaşmanın değeri yaklaşık 100 milyon dolar olup, şu anda Ukrayna Rekabet Kurumu (AMCU) tarafından incelenmektedir.

Fransız Saint-Gobain Grubu, Ekim 2023’te, İvano-Frankivsk bölgesinde yer alan Khotymyr alçıtaşı yatağı yakınında kuru inşaat karışımları üretim tesisi inşasına başlamıştır. Bu yatağı grubun alt kuruluşu Trojan Gypsum işletmektedir. Fabrikaya yapılan yatırım 9 milyon avro’dur.

Alman Kreisel şirketi, Lviv yakınlarındaki Şçyrets bölgesinde kuru inşaat karışımları ve dekoratif kaplamalar üretim tesisi inşa etmeye başlamıştır. Projenin değeri 12 milyon avro olup, Alman hükümeti tarafından sigortalanan bir yatırımdır. Ayrıca, Kreisel Fastiv'deki fabrikasında sıvı yapı karışımları (Fixit) üretim hattı kurmuştur. Kiev bölgesindeki Kreisel Building Materials Ltd Şti (Alman Fixit Gruppe'ye bağlı) tesisinin, şirketin Doğu Avrupa'daki en büyük tesisi olması beklenmektedir.

Alman Knauf şirketi, Ukrayna'da yeni bir alçı levha ve kuru inşaat karışımı üretim tesisi inşasına başlamıştır. Yeni tesis, Ternopil bölgesindeki Borsçiv kasabasında kurulacaktır. Resmi açıklamalara göre, fabrikanın yıllık kapasitesi 30 milyon m² alçı levha ve 320 bin ton kuru karışımdır. Proje için toplam yatırım 150 milyon dolardır.

Kaynak: <https://export.gov.ua/directory/industry/Construction>

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Ukrayna'da 2025 yılında inşaat malzemeleri fiyatları, devam eden savaştan kaynaklanan ekonomik dalgalanmalar, lojistik zorluklar ve enerji maliyetlerindeki artış nedeniyle önemli ölçüde yükselmiştir. Ukrayna'da üretilen belli başlı inşaat malzemelerinin yaklaşık fiyatları ve fiyat artış oranları aşağıda verilen tabloda verilmektedir.

Malzeme	Ortalama fiyat (UAH)	Birim	Yıllık Artış (%)
Çimento	153	25 kg	40–60
Şifer (Elyaf çatı levhası)	423	adet	10–15
OSB Levha	395	10 mm, levha	15–20
Gazbeton Blok	52,50	adet	10–15
Gazbeton Blok	2600–4000	m ³	40–60
Tuğla (yeni)	500	adet	25
Kereste	1000	m ³	30
Armatür (inşaat demiri)	20.000	ton	20–50
Donatı Çeliği (genel)	25.600–49.000	ton	40–60
Metal Profil (hafif)	208	kg	15
Alçıpan (Gipskarton)	423,50	30 kg	50
Alçı Sıva (Knauf Rotband)	423,50	30 kg	19
Mineral Yün Isı Yalıtımı	68,99	m ²	20–25
EPS Strafor (50 mm)	52,50	m ²	22
Seramik Karo	200–500	m ²	10–25
Hazır Beton (M150–M350)	3700–4800	m ³	50
Isıtma Ekipmanı	2500	adet	10

Not: Fiyatlar 2025 yılı ilk yarısı itibarıyla geçerli olup, bölgeye, tedarikçiye ve markaya göre değişebilir.

Belirli İnşaat Malzemelerinde Fiyat Artış Oranları (2022 Şubat – 2025 Mayıs arası)

Ukrayna'nın belli başlı inşaat şirketlerin grubu DIM Group (dim-bud.ua) araştırmasına göre, savaşın başlangıcından bu yana aşağıdaki ürünlerde tespit edilen fiyat artışları:

Malzeme	Fiyat Artışı (%)
Beton	50
Alçıpan	35 -45
Sıva (Plaster)	30 -40
Fayans	50 -60

Ayrıca, konfor+ segmentte inşaat maliyeti 2025 başından bu yana %17 artış göstererek metrekare başına yaklaşık \$850–\$1 000 seviyesine ulaşmıştır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Ukrayna'nın en büyük inşaat malzemeleri üretici şirketleri aşağıda sıralanmıştır.

«Knauf Gips Kiev» Ltd Şirketi
Beton, alçı ve çimento ürünlerinin üretimi.
<https://knauf.com/uk-UA>

«Orientir-Budelement» Ltd Şirketi
Gazbeton üretimi
<https://www.stonelight.ua/>

Henkel Bautechnik Ukrayna
Beton, alçı ve çimento ürünlerinin üretimi
<https://www.henkel.ua/>

"Svetlana Kovalska Betonarme Yapı Elemanları Fabrikası Anonim Şirketi"
Beton, alçı ve çimento ürünlerinin üretimi
<https://zbkkovalskaya.kiev.ua/#about>

«Beton Kompleks» Ltd Şirketi
Beton, alçı ve çimento ürünlerinin üretimi
<https://betonkompleks.kovalska.com/>

İvanofrankivsk Çimento
Çimento, alçı, fiber çimento levhalar, fibroçimento kiremit, kuru yapı karışımları üretimi
<https://www.ifcem.if.ua/>

Cersanit İnvest
Sıhhi tesisat, banyo mobilyaları
<https://www.cersanit.com/>

"Zaporozhvognetriv A.Ş."
Refrakter malzemeler, şekillendirilmemiş malzemeler, beton karışımları ve harçlar üretimi
<https://zaporozhogneupor.com>

Dyckerhoff Ukrayna

Çimento ve beton üreticimi
<https://www.dyckerhoff.com.ua/about-us>

Kostopil Cam Ürünleri Fabrikası
<https://www.kzs.glass/our-story/>

Steko Fabrikası
PVC pencere ve kapı üretimi
<https://steko.od.ua>

Ukrayna'daki Faaliyet Gösteren Başlıca İnşaat Birlikleri ve Dernekleri

Ukrayna İnşaat Odası
<https://budpalata.com.ua/>

Ukrayna İnşaat Malzemeleri Üreticileri Derneği
<https://avbmv.com.ua/>

Ukrayna İnşaatçılar Konfederasyonu
<https://kbu.org.ua/>

Ukrayna Çelik Yapıları Merkezi
<https://uscc.ua/>

Ukrayna Mühendis Danışmanlar Derneği
<https://aecu.org.ua/>

Ukrayna Çimento Üreticileri Derneği
<https://ukrcement.com.ua/>

1.4 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Ukrayna'da inşaat malzemeleri sektörü, perakende ve toptan satış açısından dinamik bir yapıya sahiptir. Ülkede, büyük süpermarket zincirlerinden yerel mağazalara kadar geniş bir perakende ağı bulunmaktadır. Toptan satışı yapan firmalar, inşaat malzemelerini çeşitli şehirlerdeki depolar aracılığıyla dağıtmaktadır.

Ukrayna'da inşaat malzemeleri perakende satışları, büyük süpermarket zincirleri ve yerel mağazalar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Ukrayna'nın inşaat malzemeleri en büyük perakende zincirleri aşağıda sıralanmıştır:

Epitsentr K (<https://epicentrk.ua/>):

Ukrayna'nın en büyük ulusal yapı market zinciri olan Epicentr K, 150.000'den fazla ürün çeşidi sunmaktadır.

Nova Liniya (<https://www.nl.ua/>):

Ukrayna'nın çeşitli bölgelerinde faaliyet gösteren bu yapı market zinciri; inşaat, tadilat ve ev dekorasyonu alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunmaktadır.

OLDİ (<https://oldimarket.com.ua/>):

İnşaat malzemeleri, el aletleri ve ev ürünleri satışında uzmanlaşmış bir yapı marketidir.

Budmaks (<https://www.budmax.ua/>):

İnşaat malzemeleri, aletler ve tadilat ürünleri satışında uzmanlaşmış bir yapı market zinciridir. Sektörün önde gelen üreticilerinden oluşan geniş bir ürün yelpazesi sunmaktadır.

Budmaydan (<https://budmaidan.ua/>):

İnşaat ve dekorasyon malzemeleri, el aletleri ve sıhhi tesisat ürünleri konusunda geniş bir ürün yelpazesi sunan bir yapı marketidir.

Agromat (<https://www.agromat.ua/>):

Seramik karo, sıhhi tesisat ve diğer dekorasyon malzemelerinde uzmanlaşmış geniş bir mağaza zinciridir.

ARS (<https://ars.ua/>):

Kamyanets-Podilskyi, Stryi ve Lviv şehirlerinde faaliyet gösteren bu yapı market zinciri; inşaat malzemeleri, mobilya, dekorasyon ve ev ürünleri alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunmaktadır.

Novatorbud (<https://novatorstroy.com/>):

Hem çevrimdışı hem de çevrimiçi platformlarda faaliyet gösteren bu Ukrayna yapı market zinciri, geniş bir inşaat malzemesi ve el aleti yelpazesi ile tüketicilerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Ukrayna'da toptan satış yapan firmalar, inşaat malzemelerini çeşitli şehirlerdeki depolar aracılığıyla dağıtmaktadır. Söz edilen firmalar, genellikle küçük partiler halinde mal alımı yapmaktadır. Ukrayna'da toptan inşaat malzemeleri tedarik eden firmalar arasında KRAY TRADING Ltd ve DOGAN Şirketleri (<https://dogan.com.ua/>) yer almaktadır. Bu firmalar, kereste, inşaat malzemeleri, seramik sağlık gereçleri, hırdavat, sıhhi tesisat, soğutma, ısıtma ve havalandırma ekipmanları gibi ürünlerin toptan satışını yapmaktadır. Bunun yanında dünya genelindeki işletmelerin bilgilerini bir araya getiren uluslararası bir B2B (Business to Business – işletmeler arası) ticaret rehberi ve veri tabanı olan Kompass gibi platformlar, Ukrayna'da toptan inşaat malzemeleri tedarikçileriyle iletişime geçmek için kullanılabilir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

İnşaat malzemeleri dış ticareti, Ukrayna ekonomisinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Ancak savaş nedeniyle bu alanda ciddi değişiklikler yaşanmıştır. Savaşın başladığı ilk dönemde lojistik ve ithalat hacmi ciddi şekilde etkilenmiş; bu durum, inşaat malzemeleri dış ticaretinde belirgin bir düşüşe yol açmıştır.

İnşaatta kullanılabilecek metalürji sanayi ürünleri ile demirli ve demir dışı metaller, ülke ihracatının önemli kalemleri arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra, kereste, çimento, cam, seramik karo ile ısı ve su yalıtım malzemeleri gibi diğer inşaat malzemeleri de ihraç

edilmektedir. Bu ürünlerin ihracatında başlıca pazarlar arasında Polonya, Letonya ve Moldova gibi Avrupa ülkelerinin yanı sıra Türkmenistan, Çin, Hindistan ve Orta Doğu ülkeleri bulunmaktadır.

Ukrayna, yurt içinde yeterli miktarda üretilmeyen ya da dış pazarda daha yüksek kaliteye sahip olan birçok inşaat malzemesini ithal etmektedir.

Ukrayna’da faaliyet gösteren büyük inşaat şirketlerinden yapılan açıklamalara göre, inşaat malzemeleri pazarında ithal ürünlerin payı 2021 yılında %12–14 seviyesindeyken, 2023 yılında %23’e, 2024 yılında ise yaklaşık %25’e yükselmiştir.

Piyasa katılımcılarının verilerine göre, Ukrayna’da ithal edilen inşaat malzemelerinin hacmi aşağıdaki segmentlerde sabit kalmaya devam etmektedir:

- Asansör ekipmanları
- Cephe ve ısı yalıtım sistemleri
- Isıtma ve iletişim sistemleri
- Pencere profilleri ve cam
- İç tesisat sistemleri

Yukarıda bahsedilen kategoriler, üreticilerin sınırlı sayıda olması veya ürün kalitesine yönelik özel gereksinimler nedeniyle, sıklıkla Ukraynalı üreticiler arasında rekabetçi değildir. Ukrayna’da cam ve elektrik ekipmanları üretimine yönelik neredeyse hiç faal tesis bulunmamaktadır.

Ayrıca, Ukrayna’ya yapılan ithalat ürünleri arasında özel yapı karışımları, dekoratif malzemeler, sıhhi tesisat ekipmanları, elektrik malzemeleri ve diğer çeşitli ürünler bulunmaktadır. Ukrayna’ya inşaat malzemeleri ithalatındaki artışın sebebi, birçok Ukrayna işletmesinin savaş nedeniyle üretimini durdurmak, kısıtlamak veya fabrikalarını başka bölgelere taşımak zorunda kalması ve ürün maliyetlerinin yükselmesidir. Buna karşılık, yurt dışında üretilen inşaat malzemelerinin fiyatları göreceli olarak sabit kalmıştır. Ukrayna’nın özellikle doğu ve güney bölgelerindeki askeri hareketler nedeniyle üretim kapasitesinin kaybı, inşaat malzemeleri üretiminde azalmaya yol açmıştır. Buna rağmen savaş nedeniyle Ukrayna limanlarının altyapısındaki sorunlar ve lojistik bağlantıların yeniden düzenlenmesi nedeniyle ithalat hacimleri sınırlı kalmaya devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde, Ukrayna’daki altyapı ve konutların yeniden inşası için malzeme talebinin yüksek olması sebebiyle inşaat malzemeleri ithalatında artış beklenmektedir. Savaş sonrası inşaat sektörünün yeniden yapılanması ve gelişimi, tedarik zincirlerinin yenilenmesine, ekonomik istikrarın sağlanmasına ve finansman teminine bağlı olacaktır. KSE’nin hesaplamalarına göre, Ukrayna’nın yeniden inşası için sadece inşaat malzemelerine yaklaşık 65 milyar dolar ihtiyaç duyulacağı ön tahmin edilmektedir.

Devam eden savaşa rağmen, Ukrayna’nın inşaat malzemeleri sektörünün gelişimine yönelik yabancı ve yerli yatırımların büyüklüğü 730 milyon ABD dolarını aşmaktadır. *Kaynak: Kiev Ekonomi Okulu (KSE).*

2.1 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ukrayna'nın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

En çok ithal edilen belli başlı inşaat malzemeleri (2023 yılı)**:

721049 G.T.İ.P. kodlu Düz Saclar, Düşük Alaşımlı Çelikten, Soğuk Haddelenmiş Ürünler

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	115.872,28	120.540,00	76,44
2	Polonya	10.842,52	11.350,700	7,15
3	Slovakya	10.261,03	9.709,360	6,77
4	Finlandiya	4.386,04	3.372,720	2,89
5	Vietnam	1.833,25	1.784,950	1,21
6	Almanya	1.789,63	1.361,420	1,18
7	Romanya	1.516,31	1.537,880	1,00
8	Çin	1.436,39	1.556,400	0,95
9	Hindistan	1.233,22	1.172,960	0,81
10	Macaristan	1.036,16	872,039	0,68

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

730420 G.T.İ.P. kodlu Yapı İnşaatı İçin Metalden Kapılar, Pencerele ve Çerçeveler

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin	100.918,19	30.407,300	84,87
2	Avusturya	15.046,36	4.234,800	12,65
3	Brezilya	788,99	369,010	0,66
4	ABD	440,24	200,154	0,37
5	Tayland	439,68	263,015	0,37
6	Polonya	432,19	147,000	0,36
7	Fransa	210,52	33,240	0,18
8	İtalya	184,01	97,760	0,15
9	Almanya	158,23	39,570	0,13
10	Romanya	136,42	120,272	0,11

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

690790 G.T.İ.P. kodlu Seramikten İnşaat Malzemeleri (Diğerleri)

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Polonya	41.668,63	3.345,000	41,37
2	İspanya	20.312,27	1.316,860	20,16
3	Hindistan	12.596,15	1.424,150	12,50
4	İtalya	10.721,06	396,836	10,64
5	Çek Cumhuriyeti	5.610,34	585,902	5,57
6	Çin	3.730,93	433,114	3,70
7	Bulgaristan	1.975,77	200,839	1,96
8	Türkiye	1.736,36	141,964	1,72
9	Almanya	1.720,03	94,854	1,71
10	Moldova	344,03	43,468	0,34

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

2.2 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ukrayna'nın En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke (2023 yılı)*

En çok ihraç edilen belli başlı ürünler:

252329 G.T.İ.P. kodlu Portland Çimentosu

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Romanya	28.936,79	507.482,000	39,57
2	Polonya	20.294,08	334.599,000	27,76
3	Macaristan	12.602,24	226.511,000	17,23
4	Moldova	10.333,01	159.949,000	14,12
5	Slovakya	947,29	12.432,200	1,29
6	Almanya	0,15	35	0,0002
7	Malta	0,01	100	0,0001

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

730890 G.T.İ.P. kodlu Demir-çelikten yapı elemanları ve parçaları

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Almanya	19.005,32	2.093,220	34,4
2	Polonya	11.008,25	5.554,260	19,9
3	Moldova	6.206,42	3.211,820	11,2
4	Çek Cumhuriyeti	3.343,86	1.164,690	6,0
5	Letonya	2.003,61	811,508	3,6
6	Litvanya	1.584,78	729,941	2,9
7	Romanya	1.487,15	674,488	2,7
8	Fransa	1.471,40	324,391	2,7
9	Birleşik Krallık	1.181,32	473,746	2,1
10	ABD	1.021,38	366,801	1,9

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

392520 G.T.İ.P. kodlu Kapı, pencere ve bunların çerçeveleri

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Almanya	9.834,15	3.330,020	30,4
2	Polonya	6.678,45	1.984,660	20,6
3	Litvanya	4.434,45	1.553,600	13,7
4	ABD	3.238,91	687,822	10,0
5	Romanya	2.171,62	963,160	6,7
6	Kanada	1.321,57	319,579	4,1
7	İtalya	1.098,50	273,692	3,4
8	Çek Cumhuriyeti	778,35	215,587	2,4
9	Slovakya	580,00	188,057	1,8
10	Letonya	379,86	132,753	1,2

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

681099 G.T.İ.P. kodlu Diğerleri – Asbest içermeyen çimento, beton veya suni taş ürünleri (takviye edilmemiş olanlar)

	Ülke Adı	İthalat Değeri (\$)	Miktar* (kg)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Moldova	3.922,38	18.644,700	42,8
2	Romanya	971,88	1.575,800	10,6
3	Polonya	882,79	1.760,210	9,6
4	Litvanya	718,74	1.816,710	7,8
5	Birleşik Krallık	681,68	179,710	7,4
6	Letonya	602,34	1.270,240	6,6
7	Estonya	349,84	293,468	3,8
8	İspanya	254,88	346,708	2,8
9	Gürcistan	179,76	34,526	2,0
10	Belçika	171,62	64,881	1,9

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

2.3 İnşaat Malzemeleri Sektöründe Ukrayna’nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler 2023 yılı, (10 ürün)

GTIP 6	Ürün Adı	İthalat Değeri (\$)	Türkiye’den İthalatı (\$)	Türkiye’den İthalatının Payı (%)
721049	Düz Saclar, Düşük Alaşımlı Çelikten, Soğuk Haddelenmiş	151.556,54	115.872,28	76,44
730420	Yapı İnşaatı İçin Metalden Kapılar, Pencerele ve Çerçeveler	118.872,80	—	—
690790	Seramikten İnşaat Malzemeleri (Diğerleri)	100.756,12	1.736,36	1,72
392590	Plastik Malzemelerden Diğer Ürünler	60.899,09	5.059,58	8,31
391620	Plastik Levhalar, Yapı Sektöründe Kullanılan	52.618,94	10.721,81	20,38
730210	Çelikten Borular ve Boru Parçaları	47.997,04	—	—
730890	Diğer Metal Yapı Elemanları	43.653,85	1.928,25	4,42
730660	Çelikten Dikişsiz Borular,	39.643,02	22.200,52	56,00
720923	Sıcak Haddelenmiş Düşük Alaşımlı Çelikten Çubuklar	33.135,46	15.548,89	46,93
720824	Sıcak Haddelenmiş Düşük Alaşımlı Çelikten Uzun Profiller	23.794,53	15.428,11	64,83

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

2.4 İnşaat malzemeleri Sektöründe Ukrayna'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler, 2023 yılı (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (\$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
730439	Dikişli diğer demir veya çelik borular	159.042,42	6.428,33	4,04
730410	Petrol ve doğalgaz çıkarımında kullanılan hat boruları	100.063,02	7.680,70	7,67
730441	Paslanmaz çelikten, dikişli borular	104.595,05	571,99	0,55
730420	Paslanmaz çelikten diğer borular	77.351,92	2.349,97	3,04
252329	Diğer Portland çimento	73.113,57	-	
721711	Nervürlü/dişli sıcak haddelenmiş beton çelik çubukları	70.134,72	-	
721420	Alaşımsız, düz yüzeyli demir/çelik çubuklar	69.713,39	-	
721430	Bükülmüş veya burulmuş inşaat çelikleri	67.310,47	-	
392690	Diğer plastikten yapı ve montaj parçaları	60.766,32	-	
730890	İnşaat için demir/çelik konstrüksiyon parçaları	55.266,44	5.41	0,01

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar), 10 ürün

3.1.Sektörde Ülkemizden Ukrayna'ya İthalatı (1.000 \$)*

	Gümrük Tarife Kodu Ve Ürün Adı (6 Basamaklı)	2023	
		Değer (bin ABD Dolar)	Miktar (kg)
1	721049 Yassı çelik ürünler, karbon çelik, kalın saclar	115.872,28	120.540,000
2	391729 Plastik ve plastikten mamuller, diğerleri	45.262,42	12.803,300
3	721440 Soğuk haddelenmiş karbon çelik levhalar ve şeritler	27.824,09	35.724,700
4	730660 Demir veya çelik borular ve tüpler	22.200,52	23.878,300
5	390311 Polipropilen, ham formda	20.733,67	12.666,400
6	720824 Sıcak haddelenmiş karbon çelik yassı ürünler	15.428,11	21.067,800
7	721621 Alaşımlı çelik teller	15.160,21	20.624,000
8	721632 Soğuk haddelenmiş alaşımlı çelik levhalar	8.989,12	10.351,100
9	721631 Sıcak haddelenmiş alaşımlı çelik levhalar	6.854,92	8.999,560
10	721420 Sıcak haddelenmiş çelik levhalar	6.285,38	9.601,910

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

3.2 Sektörde Ukrayna'dan Türkiye'ye İhracatı (Miktar ve değer.), 10 ürün*

	Gümrük Tarife Kodu Ve Ürün Adı (6 Basamaklı)	2023	
		Değer (bin ABD Dolar)	Miktar (kg)
1	440710 Kereste, işlenmiş (yuvarlak keresteden olmayan), kurutulmuş, 6 mm'den kalın olan	58.378,19	410,984
2	720230 Dökme veya külçe halindeki demir veya alaşımsız çelik	41.068,58	43.663,700
3	720711 Yassı ürünler (genişliği ≥ 600 mm), haddelenmiş sıcak, alaşımsız çelikten, 3 mm kalınlıktan kalın olanlar	32.365,01	67.023,300
4	560122 Sentetik veya yapay filamentlerden üretilmiş halılar ve benzer kaplamalar	11.723,76	1.132,570
5	730410 İnşaatta kullanılan demir veya çelikten boru ve tüpler, dikişli	7.680,70	9.164,880
6	720824 Yassı ürünler (genişliği ≥ 600 mm), haddelenmiş sıcak, alaşımsız çelikten, 3 mm kalınlıktan ince olanlar	7.168,42	12.729,700
7	730439 Diğer kaynaklı demir veya çelikten borular ve tüpler	6.428,33	7.018,250
8	720823 Yassı ürünler (genişliği ≥ 600 mm), haddelenmiş soğuk, alaşımsız çelikten	5.976,09	11.279,100
9	720719 Diğer dökme veya külçe halindeki alaşımsız çelik	5.047,87	6.322,780
10	847989 Diğer makineler ve mekanik cihazlar, parçalar	4.746,43	—

* Kaynak: World Integrated Trade Solution (WITS)

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Ukrayna'daki yeniden inşa süreci, özellikle savaşın yol açtığı altyapı, konut ve endüstriyel tesislerin yeniden yapılandırılması ihtiyacı nedeniyle inşaat malzemelerine olan talebi önemli ölçüde artırmıştır. Bu bağlamda, Türk inşaat malzemeleri firmaları için hedeflenebilecek başlıca bölgeler ve şehirler aşağıda sıralanmıştır:

Kiev:

- Başkent olması nedeniyle kamu altyapı projelerinin yoğunlaştığı merkezdir.
- Yeniden yapılanma ve kentsel dönüşüm projeleri sürmektedir.

Lviv:

- Batı Ukrayna'nın lojistik ve ticaret merkezidir.
- Savaş sırasında yoğun iç göç alması nedeniyle konut talebi artmıştır.
- Konut projeleri ve sosyal altyapı (okul, hastane) inşaatlarında artış yaşanmıştır.
- AB sınırına yakınlığı dolayısıyla Avrupa Birliği finansmanlı projelerde yer alma fırsatları bulunmaktadır.

Dnipro:

- Ukrayna'nın önemli sanayi ve metalurji merkezlerinden biridir.
- Ekonomik toparlanma süreci içerisinde.
- Sanayi bölgelerinin onarımı ve genişletilmesi projeleri yürütülmektedir.
- İş gücündeki göç hareketleri nedeniyle konut talebi artmaktadır.

Odesa:

- Önemli bir liman şehri olup, dış ticaretin ana kapısıdır.
- Liman altyapısının yeniden yapılandırılması şehrin öncelikli hedefleri arasındadır.
- Liman tesisleri, lojistik depoları ve ulaştırma altyapısı projelerinde aktif rol almaktadır.
- Turizm altyapısının canlandırılması çalışmaları da gündemdedir.

Mykolaiv ve Herson şehirleri:

- Savaşta ciddi hasar görmüş bölgeler olup, yeniden yapılandırma için yüksek bütçeli projeler planlanmaktadır.
- Uluslararası finansman destekli yeniden inşaa programları uygulanmaktadır.
- Konut, altyapı ve kamu hizmet binaları (okul, hastane gibi) yapımına yönelik yüksek talep mevcuttur.

Poltava, Vinnytsia, Ternopil bölgeleri:

- Nispeten güvenli bölgeler olup, üretim ve depo yatırımları artmaktadır.
- Yeni sanayi tesislerinin kurulması planlanmaktadır.
- Yerel üreticilerle işbirliği fırsatları mevcuttur.

Ukrayna'da inşaat malzemeleri sektörü için hedef bölgeler, hem yeniden yapılandırma ihtiyacı olan şehirler (savaşın etkilediği bölgeler), hem de lojistik ve ticaret merkezleri (özellikle Batı Ukrayna) üzerinde yoğunlaşmaktadır. Türk firmalarının özellikle kamu altyapı projeleri, konut üretimi ve liman/inşaat mühendisliği alanlarında aktif rol alabileceği şehirler önceliklidir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Ukrayna'daki İnşaat Malzemelerinin Önde Gelen Üreticileri aşağıda sıralanmıştır:

Kovalska Endüstriyel ve İnşaat Grubu (<https://people.kovalska.com>):

Hazır beton, prefabrik betonarme yapı elemanları, kuru yapı kimyasalları ve boya üreticisi. Grup yılda yaklaşık 4 milyon m³ ticari beton ve 269 bin m³ prefabrik betonarme yapı elemanları üretmektedir. Şirkette yılda yaklaşık 150 bin ton kuru inşaat karışımı üretilmektedir.

Kupyansk Silikat Fabrikası: Gaz beton blokları ve silikat tuğlası üreticisi.

Schüco Ukrayna (<https://www.schueco.com>) ve *Caparol Ukrayna* (<https://www.caparol.ua>): Pencere ve cephe sistemleri için alüminyum profiller üreticileri.

Ukrayna’da Üretilen Başlıca İnşaat Malzemeleri arasında çimento, cam, metal ve armatür ile yalıtım malzemeleri yer almaktadır. Çimento üretimi, Ukrayna’nın batı bölgelerinde yoğunlaşmış olup, genel olarak Lviv, Rivne, Ivano-Frankivsk ve Khmelnytskyi bölgelerindeki fabrikalarda gerçekleştirilmektedir.

Ukrayna’da çok sayıda cam fabrikası faaliyet göstermekte olup, iç pazara yapı camı tedarik etmektedir. 2024 yılında, cam fiyatları arz sıkıntısı ve artan talep nedeniyle %46–53 oranında artmıştır.

Ukrayna’nın metalurji sanayisi, inşaatta kullanılan donatı çeliği ve hadde ürünlerinden oluşmaktadır. 2024 yılında, hammadde ve lojistik maliyetlerindeki artış nedeniyle metal fiyatları %20 oranında yükselmiştir.

Ukrayna’da polistiren köpük ve taş yünü gibi yalıtım malzemeleri üretilmektedir. Bu ürünlerin fiyatları, enerji verimli yapı teknolojilerine olan talebin artması nedeniyle son yıllarda yükseliş göstermektedir.

2024 yılı itibarıyla, Ukrayna’daki en büyük inşaat malzemeleri ithalatçıları arasında aşağıdaki firmalar yer almaktadır:

Arfen Ukrayna (<https://arfen.net.ua/>): Türkiye, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Polonya, Litvanya ve Çin’den inşaat malzemeleri ithal eden şirkettir.

BudImportGroup (БудІмпортГрупу) (<https://budimportgroup.com.ua/>): Macaristan, Yunanistan ve Avusturya’dan çimento, tuğla, PVC plastik gibi inşaat malzemeleri ithal eden şirkettir.

CBL Group (<https://cbl.com.ua/>): İnşaat malzemelerinin ithalatı, gümrükleme, sigorta ve lojistik planlaması konularında uzmanlaşmış bir şirkettir.

Teplogarant Şirketi (<https://teplogarant.in.ua>): Avrupa markalarına ait yüksek teknoloji ürünleri sunarak ısıtma radyatörleri satışında uzmanlaşmış bir şirkettir.

Kolir Bud (<https://kolirbud.ua/brands/>): Caparol, Alpina, CapaDecor, Crystal Decor, Remmers, Hahne, Primalex gibi üreticilerden inşaat ve dekoratif malzemelerin satışını yapan şirkettir. Ürün yelpazesi; iç ve dış cephe boyaları, dekoratif sıvalar, vernikler ve emayeler, dış cephe yalıtım malzemeleri, yapı kimyasalları (su yalıtımı dahil) gibi ürünleri kapsamaktadır.

Fala Şirketi (<https://fala.com.ua/>): Polonyalı bir üreticiden lavabolar, hortumlar, duş kanalları ve diğer sıhhi tesisat ürünleri dahil olmak üzere sıhhi tesisat ekipmanlarının tedarikini yapan şirkettir.

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Ukrayna İnşaat Odası:

<https://budpalata.com.ua/>

Ukrayna İnşaat Malzemeleri Üreticileri Derneği:

<https://avbmv.com.ua/>

Ukrayna İnşaatçılar Konfederasyonu:

<https://kbu.org.ua/>

Ukrayna Çelik Yapıları Merkezi:

<https://uscc.ua/>

Ukrayna Mühendis Danışmanlar Derneği:

<https://aecu.org.ua/>

Ukrayna Çimento Üreticileri Derneği:

<https://ukrcement.com.ua/>

Ukrayna Agrega Üreticileri Derneği:

<https://avnbmu.com.ua/pro-nas/>

Ukrayna Ulusal Yol Yapımcıları Birliği:

<https://nadu.com.ua/en/>

Ukrayna Yeniden İnşa İttifakı (STK):

<https://www.ukrainerebuild.com.ua/en/eng/>

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Firma kaynaklarına aşağıda verilen web sayfasından ulaşılması mümkündür.

<https://all.biz/tr-tr/>

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler:

1. Sözleşme Belgeleri:

- Dış ticaret sözleşmesi (kontrat)
- Invoice (Proforma fatura)
- Paketleme listesi (Packing list)
- Taşıma belgeleri:
 - CMR (karayolu taşımacılığı)
 - Konşimento (denizyolu taşımacılığı)
 - Hava konşimentosu (havayolu taşımacılığı)
 - Demiryolu taşıma belgesi

2. Uygunluk Sertifikaları ve Beyannameleri:

- Uygunluk beyanı (ürün teknik düzenlemelere tabiyse)
- Uygunluk sertifikası (zorunlu sertifikasyon gereken durumlarda)
- Teknik bilgi formu veya ürün spesifikasyonu

3. Standart ve Teknik Belgeler:

- Ürünün üretiminde esas alınan standart (normatif doküman) — DSTU, EN, ISO vb.
- Kullanım kılavuzu (öngörülüyorsa)
- Üretici tarafından düzenlenen kalite sertifikası

4. Gümrük Belgeleri:

- Gümrük beyannamesi
- GTİP / HS Kodu (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu)
- Malın değerini kanıtlayan belgeler
- Ödeme belgeleri (örneğin, ön ödeme veya ödeme teyidi)

5. Fitosaniter / Radyolojik / Çevresel İzinler (gerekliyorsa):

Bazı yapı malzemeleri için (örneğin, kereste, çimento, alçı, bitüm) aşağıdaki belgeler gerekebilir:

- Bitki sağlık sertifikası
- Çevresel uygunluk belgesi veya raporu
- Radyasyon kontrol belgesi

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Ukrayna'da inşaat malzemelerinin sevk öncesi incelemesi (Pre-Shipment Inspection - PSI) genellikle zorunlu değildir. Ancak, ürünlerin güvenlik, çevre ve kalite standartlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla bazı durumlarda bu tür incelemeler talep edilmektedir.

Ukrayna'da sevk öncesi incelemeleri gerçekleştiren yetkilendirilmiş gözetim şirketleri arasında aşağıda sıralanan şirketler bulunmaktadır:

MMC LLC (mmc.co.ua): Kalite kontrolü, depolama tesislerinin denetimi, taşıma araçlarının kontrolü ve örnekleme hizmetleri sunmaktadır.

Baltic Control Ukraine (bc-east.com): Kuru yük, sıvı yük ve deniz taşımacılığına yönelik denetim hizmetleri sunmaktadır.

CIS Ukraine: (cisukraine.com.ua) Yükleme sırasında kalite kontrolü, konteyner ve taşıma araçlarının denetimi, örnekleme ve analiz hizmetleri sunmaktadır.

Alex Stewart International Ukraine (alexstewartinternational.com.ua): Bağımsız kalite ve miktar denetimleri, laboratuvar hizmetleri ve deniz taşımacılığı denetimleri sunmaktadır.

TIC-MS (tic-ms.com): Sevk öncesi inceleme, üretim denetimi, hammadde ve bitmiş ürün kalitesi kontrolü, ambalaj ve etiketleme denetimi, yükleme gözetimi.

Bu şirketler, ürünlerin Ukrayna'nın teknik düzenlemelerine ve uluslararası standartlara uygunluğunu sağlamak amacıyla sevk öncesi incelemeler gerçekleştirebilirler. Ancak, her durumda bu tür incelemelerin zorunlu olup olmadığı, ürünün türüne ve ithalatın yapıldığı bölgeye bağlı olarak değişebilir. Detaylı bilgi ve güncel uygulamalar için Ukrayna Devlet Gümrük Servisi veya ilgili ithalatçı birimlerle iletişime geçmek faydalı olacaktır.

Gümrük işlemleri sırasında zamandan tasarruf sağlamak amacıyla, isteyen ithalatçılar elektronik ortamda gümrük beyannamesi verebilmektedir. Elektronik ortamda gümrük beyannamesi verebilmek için ithalatçı firmanın, gümrük elektronik sistemine kayıt olmak üzere önceden gümrük makamlarına başvurması gerekmektedir. Bu sistem, aynı tür malların sürekli olarak Ukrayna'ya ithalatını gerçekleştiren firmalarımıza önemli avantajlar sağlayacaktır.

Ukrayna'da işlem görmüş gümrük beyannameleri aşağıdaki bağlantıdan kontrol edilebilir:
<https://cabinet.customs.gov.ua/ccdcheck>

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri:

InterBuildExpo 2025

<https://www.buildexpo.kiev.ua/en/>

19–21 Mart 2025

Kiev

Küresel Fuar Endüstrisi Birliği (UFI) tarafından onaylanmış uluslararası inşaat malzemeleri ve teknolojileri ticaret fuarıdır. Fuar, pencere sistemleri, iç dekorasyon, sıhhi tesisat, enerji tasarrufu ve peyzaj tasarımı da dahil olmak üzere inşaatın tüm alanlarını kapsamaktadır.

KievBuild Ukraine 2025

<https://Kievbuild.com.ua/en>

19-21 Şubat 2025

Kiev

İnşaat alanındaki ürünlerin, ekipmanların, teknolojilerin ve hizmetlerin tam yelpazesini sunan uluslararası inşaat fuarıdır.

ReBuild Ukraine 2025

<https://rebuildukraine.in.ua/>

Varşava, Polonya

13-14 Kasım 2025

Savaştan sonra Ukrayna'nın altyapısının yenilenmesi ve geliştirilmesine yönelik, sürdürülebilir kalkınma, enerji tasarrufu ve yatırımları kapsayan uluslararası fuardır.

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

Savaş döneminde ticaret heyetlerinin gelmesi henüz öngörülmemiştir.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Ukrayna’da düzenlenen tüm ihaleler Prozorro sistemi üzerinden gerçekleştirilmektedir. İhale şartlarına uymak ve ihaleye katılmak için bu sisteme kayıtlı olunması gerekmektedir.

İlgili link aşağıda yer almaktadır: <https://e-tender.ua/prozorro/meblevi-tenderi-6>

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Ülkenin Mevcut STA’ları			
Ülke	İmzalanma Tarihi	Onay Tarihi	Durum
Gürcistan-Ukrayna STA	09.01.1995	05.05.1996	Yürürlükte
Özbekistan-Ukrayna STA	29.12.1994	01.01.1996	Yürürlükte
Ermenistan-Ukrayna STA	07.10.1994	18.12.1996	Yürürlükte
Türkmenistan-Ukrayna STA	05.11.1994	18.12.1996	Yürürlükte
Azerbaycan-Ukrayna STA	28.07.1995	26.08.1996	Yürürlükte
Kırgızistan -Ukrayna STA	26.05.1995	31.12.1997	Yürürlükte
Kazakistan -Ukrayna STA	17.09.1994	19.10.1998	Yürürlükte
Makedonya -Ukrayna STA	05.07.2001	05.07.2001	Yürürlükte
Tacikistan-Ukrayna STA	06.07.2001	11.08.2002	Yürürlükte
GUAM (Gürcistan, Ukrayna, Azerbaycan, Moldova) ülkeleri STA)	20.07.2002	03.01.2003	Yürürlükte
Ukrayna-EFTA (İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre) STA	24.06.2010,	01.06.2012	Yürürlükte
Ukrayna-AB ülkeleri Ortaklık Anlaşması	21.03.2014, 27.06.2014	01.09.2017	Yürürlükte
BDT ülkeleri ile STA (01.01.2016 tarihinden beri Rusya hariç)	18.10.2011	20.09.2012	Yürürlükte
Karadağ-Ukrayna STA	18.11.2011	01.01.2013	Yürürlükte
Kanada-Ukrayna STA	11.07.2016	10.04.2024	Yürürlükte
İsrail-Ukrayna STA	21.01.2019	01.01.2021	Yürürlükte
Türkiye-Ukrayna STA	03.02.2022		Onaylanmadı
Büyük Britanya- Ukrayna STA	08.10.2020	31.12.2020	Yürürlükte
BAE- Ukrayna STA	17.02.2025		

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

STA Anlaşmaları ve AB Ortaklık Anlaşması

4.10 Sektörde Standartlar

Yapı malzemeleri alanındaki standardizasyon, inşaatta kullanılan malzemelerin kalitesini, güvenliğini, birbirinin yerine kullanılabilirliğini ve çevresel uygunluğunu sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir teknik düzenleme sistemidir. Bu sistem, Ukrayna'nın Avrupa entegrasyonu sürecinde yürütülen teknik düzenleme reformunun önemli bir parçasını oluşturmaktadır.

Ukrayna standardizasyon sisteminin genel ilkeleri 2014 yılında kabul edilen "Standardizasyon Hakkında" Kanunu ile belirlenmektedir.

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18?lang=en#Text>)

Ukrayna'nın Ulusal Standardizasyon Kurumu:

Ukrayna Devlet Standardizasyon Araştırma ve Eğitim Merkezi'dir. (<https://uas.gov.ua/>)

Yapı Malzemeleri alanında Ukrayna Standart Türleri:

DSTU EN / DSTU ISO / DSTU B – Avrupa ve uluslararası standartlarla uyumlu Ukrayna ulusal standartları

TU (Teknik Şartnameler) – İşletmelerin belirli ürünleri için kullanılan özel teknik belgeler

DBN (Devlet Yapı Normları) – Projelendirme, inşaat ve işletme için zorunlu teknik kurallar

Standardizasyonun Temel Alanları:

Çimento, beton, kuru karışımlar

İzolasyon malzemeleri (ısı, su, ses)

Bitüm ve bitümlü bağlayıcılar

Polimerler, köpükler, polikarbonat

Ahşap, kontrplak, sunta/MDF

Cam, cephe sistemleri, kaplama malzemeleri

Metal yapı elemanları ve bağlantı elemanları

Yapı malzemeleri alanında çok sayıda Ukrayna Devlet Standardı (DSTU) uygulanmakta olup, bunların çoğu Avrupa Standartları (EN) ve Uluslararası Standartlar (ISO) ile uyumludur.

Yapı sektöründeki yeni DSTU standartlarının %80'ından fazlası, EN ve ISO standartları ile uyumludur. IDT (birebir uyumlu çeviri) yöntemi ile tam uygunluk sağlanmaktadır.

Uyumlaştırılmış standartlar, Ukrayna-AB Ortaklık Anlaşması kapsamında ve Ukrayna'nın Avrupa Tek Pazarı'na entegrasyon sürecinde kritik öneme sahiptir.

09.01.2024 tarihli ve 12 sayılı "Ukrayna Standardizasyon, Sertifikasyon ve Kalite Araştırma ve Eğitim Merkezi" Devlet Teşebbüsü "UkrNDNTs") Kararına uygun olarak, Avrupa standartlarıyla uyumlu ulusal standartlar tercüme yöntemiyle kabul edilmiştir. Aşağıda sıralanan standartlar, Avrupa standartlarının ulusal standartlar olarak kabul edilmiş olup, 01

Eylül 2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Uyumlaştırılmış standartlar sayesinde Ukrayna üreticileri, ürünlerini CE işareti ile Avrupa pazarına sunabilmektedir.

DSTU EN 12418:2022

Şantiyelerde kullanılmak üzere taş duvarı ve taş kesme makineleri. Güvenlik (EN 12418:2021, IDT)

DSTU EN 13167:2019

Binalar için ısı yalıtım malzemeleri. Köpük cam (CG) esaslı endüstriyel ürünler. Teknik şartname (EN 13167:2012 + A1:2015, IDT)

DSTU EN 13286-1:2022

Bağlayıcı içermeyen ve hidrolik bağlayıcı ile stabilize edilmiş karışımlar
Bölüm 1: Laboratuvar sıkıştırması yoluyla kütle yoğunluğunun referans değeri ve su içeriğinin belirlenmesine ilişkin deney yöntemleri. Giriş, genel gereklilikler ve numune alma (EN 13286-1:2021, IDT)

DSTU EN 16240:2022

Çatı, duvar ve tavan yapı elemanlarında iç ve dış kullanıma yönelik düz, masif, ışık geçirgen polikarbonat (PC) levhalar . Genel teknik gereklilikler ve test yöntemleri (EN 16240:2013, IDT)

DSTU CEN/TR 16912:2019

Çimentoların Avrupa standardizasyonunun sürdürülmesine ilişkin prosedür için talimatlar (CEN/TR 16912:2019, IDT)

DSTU CEN/TR 17499:2022

Bitüm ve bitümlü bağlayıcılar. CE işaretleme örnekleri ve göstergelerin beyanı (PD) (CEN/TR 17499:2020, IDT)

DSTU EN ISO 19432-1:2021

İnşaat makineleri ve ekipmanları. Taşınabilir, içten yanmalı motorla çalışan el tipi kesme makineleri. Bölüm 1: Santrifüj döner aşındırıcı taşlar için kesme makinelerinin güvenlik gereklilikleri (EN ISO 19432-1:2020, IDT; ISO 19432-1:2020, IDT)

Ukrayna’da uygulanan Standartlara Erişim Kaynakları:

shop.ukrndnc.org.ua — Ukrayna’nın resmi standart mağazası (DP “UkrNDNTs”)

csm.kiev.ua — Kiev CSM’nin standart kataloğu

zakon.rada.gov.ua — Yasalar, hükümet kararları ve teknik düzenlemeler

minregion.gov.ua — DBN’ler ve inşaat sektörü için diğer teknik belgeler

Ukrayna’daki yapı malzemeleri standardizasyon sistemi, Avrupa mevzuatına ve uygulamalarına uyum sağlayacak şekilde kapsamlı bir dönüşümden geçmektedir. Bu durum, üreticilere daha geniş pazarlara açılma fırsatı sunarken, aynı zamanda daha yüksek kalite ve uygunluk gereksinimlerini de beraberinde getirmektedir.

4.11 Sektörde Etiketleme,

4.12 Sektörde Ambalajlama

"Teknik Düzenlemeler ve Uygunluk Değerlendirmesi Hakkında" (No. 1240-VIII, 2015) sayılı Ukrayna Kanunu, yapı malzemeleri de dâhil olmak üzere çeşitli ürün gruplarının uygunluk değerlendirmesi, etiketleme, tüketici bilgilendirmesi ve ambalajlama süreçlerine ilişkin genel ilkeleri tanımlamaktadır.

"Standardizasyon Hakkında" (No. 1314-XII, 1993) sayılı Ukrayna Kanunu, ulusal standartların (DSTU) kullanımı, etiketleme gereklilikleri ve bu standartların uluslararası standartlarla (EN, ISO) uyumlaştırılmasına ilişkin esasları düzenlemektedir.

Bununla birlikte, Ukrayna Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan teknik düzenlemeler çerçevesinde, yapı malzemeleri ve yapı ürünlerine yönelik güvenlik, etiketleme, ambalajlama, taşıma ve depolamaya ilişkin zorunlu gereklilikler belirlenmektedir.

DSTU (Ukrayna Ulusal Standartları), büyük ölçüde EN ve ISO standartlarıyla uyumludur ve çimento, ısı yalıtım malzemeleri, bitüm gibi yapı malzemelerinin ambalajlanması ve etiketlenmesine ilişkin ayrıntılı teknik şartnameleri içermektedir.

Yapı Malzemelerinin Etiketlenmesine İlişkin Genel Gereklilikler:

Etiketleme açık, anlaşılır ve çevresel etkilere (nem, mekanik hasar vb.) dayanıklı olmalıdır.

Zorunlu etiketleme unsurları:

- Ürün adı ve/veya ticari marka
- Malzemenin türü, sınıfı veya markası (örneğin beton dayanım sınıfı, çimento türü)
- Ürünün üretiminde esas alınan mevzuat dokümanı (DSTU, EN, ISO)
- Üretici hakkında bilgi: adı, adresi, menşei ülke
- Üretim tarihi veya parti numarası
- Son kullanma tarihi (varsa)
- Uygunluk işareti (uygunluk değerlendirmesi yapılmışsa), örneğin AB pazarında satılan ve Avrupa standartlarıyla uyumlu ürünler için CE işareti

Birden fazla ürünün birlikte ambalajlandığı durumlarda, dış ambalaj üzerinde aşağıdaki bilgilerin yer alması zorunludur:

Ambalaj içeriği (ürün türleri),

- Net ve brüt ağırlık
- Depolama koşulları
- Taşıma ve elleçleme talimatları

Yapı Malzemelerinin Ambalajlanmasına İlişkin Gereklilikler:

Ambalaj, aşağıdaki temel özelliklere sahip olmalıdır:

- Taşıma ve depolama sırasında koruma: Ürünlerin fiziksel hasara karşı korunmasını sağlamalıdır.

- Malzeme kalitesinin korunması: Ambalaj, ürünleri neme, kirlenmeye, UV ışınlarına ve sıcaklık değişimlerine karşı etkili şekilde koruyarak malzemenin teknik özelliklerinin bozulmasını önlemelidir.
- Taşıma ve boşaltma kolaylığı: Ambalaj yapısı, ürünlerin güvenli, kolay ve verimli bir şekilde taşınmasını ve boşaltılmasını mümkün kılmalıdır.
- Ürünün tanımlanabilirliği: Ambalaj üzerinde yer alan etiketleme net, okunabilir ve dayanıklı olmalı; ürünle ilgili gerekli tüm bilgileri (ürün adı, türü, miktarı vb.) içermelidir.

Ambalaj malzemeleri, insan sağlığına ve çevreye zararsız olmalı; aynı zamanda çevresel standartlara uygun şekilde tasarlanmalıdır. Bu kapsamda, ambalajda minimum düzeyde plastik kullanılması, geri dönüştürülebilir veya çok kullanımlık malzemelerin tercih edilmesi önerilmektedir.

Ayrıca ambalaj, ilgili yapı malzemesi türüne göre geçerli olan teknik standartlara uygun olmalıdır. Örneğin:

DSTU EN 13167 — Köpük cam ısı yalıtım malzemeleri için ambalajlama gereklilikleri

DSTU EN 16240 — Polikarbonat gibi polimer levhaların ambalajlanması

DSTU EN 17499 — Bitümlü malzemelerin etiketleme ve ambalajlama standartları

Üreticiler ve tedarikçiler, ambalaj ve etiketlemenin yürürlükteki yasal düzenlemelere tam uyumluluğundan sorumludur.

Devlet denetimleri, yetkili sertifikasyon kurumları aracılığıyla, Devlet Tüketici İdaresi (Derzhspozhyvsluzhba) ile Ukrayna Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Etiketleme ve ambalajlama kurallarına aykırılık durumunda, ürünlerin satışının yasaklanması, para cezaları ve diğer yasal yaptırımlar uygulanabilmektedir.

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

Ukrayna'dan Türkiye'ye inşaat malzemelerinin lojistiği, coğrafi konum ve mevcut altyapıya bağlı olarak çeşitli taşıma modlarıyla gerçekleştirilmektedir. En çok tercih edilen taşıma yöntemi denizyoludur. Özellikle Odesa, Çornomorsk ve Pivdenniy limanlarından çıkan yükler, Karadeniz üzerinden İstanbul, Mersin ve Samsun limanlarına ulaşmaktadır. Bu güzergah sayesinde taşımacılık genellikle 3 ila 7 gün arasında sürmektedir.

Ayrıca kara yolu taşımacılığı da yaygın olarak tercih edilmektedir; özellikle Batı Ukrayna'dan Romanya veya Bulgaristan üzerinden Türkiye'ye yapılan sevkiyatlar için uygundur. Bu rotalarda taşıma süresi genellikle 5 ila 9 gün arasında değişmektedir.

Demiryolu taşımacılığı ise daha az tercih edilmekle birlikte, büyük hacimli ve ağır malzemeler için ekonomik bir alternatiftir. Özellikle multimodal taşımacılık çözümleri, zaman ve maliyet açısından avantaj sağlayabilmektedir.

Savaş sırasında deniz ve demiryolu taşımacılığında yaşanan büyük sorunlar nedeniyle Ukrayna, karayolu taşımacılığına öncelik vermek zorunda kalmıştır. Savaş sebebiyle dış ticarete konu ürünlerin ihracatı daha çok Ukrayna'nın batısındaki karayolu sınır kapılarından yapılmaktadır. Ancak, bu sınır kapılarının düşük kapasiteleri sebebiyle karayolu taşımacılığında özellikle uzun bekleme süreleri oluşmaya başlamıştır. Ayrıca, AB limanlarına ulaşımında karayolu mesafesinin artması nedeniyle lojistik ve taşımacılık maliyetlerinde önemli ölçüde artış yaşanmıştır.

Rusya'nın büyük ölçekli işgali sonucunda Ukrayna ve yabancı şirketler, ürün nakliyesinde çok sayıda zorlukla karşılaşmıştır. Rusya'nın saldırısıyla başlayan savaş nedeniyle Ukrayna'nın tüm deniz limanlarının bloke edilmesi, inşaat malzemeleri sektörünü olumsuz etkilemiştir. Savaşın başlamasıyla birlikte Ukrayna hava sahası kapatılarak havacılık faaliyetleri askıya alınmıştır. Bu durum, yük teslimat sürelerinin bazı durumlarda 5 katına çıkmasına neden olmuştur.

Uzmanlara göre, deniz yollarının engellenmesi nedeniyle başta Kuzey Amerika, Afrika ve Orta Doğu olmak üzere belirli pazarlara girişte önemli engeller oluşmuştur. Savaş öncesinde deniz taşımacılığı, Ukrayna inşaat malzemeleri sektörü için zaten yüksek maliyetli bir seçenektir.

Belirli dönemlerde Ukrayna sınır kapılarının bloke edilmesi ve karayolu taşımacılığına alternatif yolların bulunmaması, taşımacılık maliyetlerinin %30-50 oranında artmasına ve buna bağlı olarak inşaat malzemeleri üretim maliyetlerinin yükselmesine neden olmuştur.

Rusya ve Beyaz Rusya gibi saldırgan ülkelerle ilişkilerin kesilmesiyle birlikte diğer lojistik zorluklar da ortaya çıkmaktadır. Özellikle Rusya'dan geçen Orta Asya ülkeleriyle ticaret önemli ölçüde azalmıştır. Alternatif yollar hem daha uzun hem de çok daha maliyetli olduğundan, bu ülkelerle ticaret ekonomik açıdan anlamsız hale gelmiştir.

Ayrıca, Ukrayna gümrük makamlarında yaşanan yolsuzluklar lojistik süreçlerini önemli ölçüde zorlaştırmaktadır. Bazı bölgelerde gümrük prosedürlerinin yeterince esnek olmaması, ek kaynak ve zaman harcaması gerektirmektedir. Bunun yanı sıra, Ukrayna'da gümrük işlemlerinde destek sağlayan özel gümrük müşavirlik şirketleri bulunmakta olup, bazı inşaat firmaları bu şirketlerin hizmetlerinden yararlanmaktadır.

4.14 Dağıtım Kanalları

Ukrayna'da inşaat malzemeleri, geniş ve çok katmanlı bir dağıtım ağı üzerinden müşterilere ulaştırılmaktadır. Başlıca dağıtım kanalları aşağıda sıralanmıştır:

- Toptancılar ve distribütörler: Ürünler genellikle büyük toptancılar aracılığıyla ülke genelindeki inşaat firmalarına dağıtılmaktadır.
- Perakende yapı marketleri: Epicentr, Nova Linia gibi büyük yapı market zincirleri, hem bireysel müşterilere hem de küçük ölçekli işletmelere hizmet vermektedir.
- Yerel bayiler: Özellikle kırsal bölgelerde yerel bayiler aracılığıyla inşaat malzemelerinin dağıtımı yaygındır.
- Doğrudan satış: Büyük üretici firmaları, büyük inşaat projelerine doğrudan satış yapmaktadır.
- Online satış platformları: E-ticaret, özellikle küçük inşaat firmaları ve bireysel kullanıcılar arasında giderek daha yaygın hale gelmektedir.

Dağıtım kanalları, lojistik altyapıya, müşteri profiline ve bölgesel taleplere göre şekillenmektedir.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Dünyaca ünlü istatistik ve piyasa veri platformlarından biri olan Statista'ya göre (<https://www.statista.com>), Ukrayna'daki e-ticaret pazarı 2022 yılına kadar istikrarlı bir şekilde büyümüştür.

Sektörün yıllık cirosu (milyon Dolar) şu şekildedir:

2018: 1.497,22

2019: 1.848,99

2020: 2.740,04

2021: 3.506,98

2022 yılında savaşın başlamasıyla birlikte e-ticaret hacimleri gerilemiştir. Ancak aynı yılın Nisan ayında sektör yeniden canlanmaya başlamıştır. Almanya merkezli Admitad platformunun, lider global markaların ortaklık programlarını bir araya getiren araştırmasına göre, Şubat 2023'te Ukrayna'nın e-ticaret satışları, Şubat 2022 seviyelerine neredeyse ulaşmıştır. Admitad platform araştırmasına göre, Ukrayna'da 2022 yılında ortalama online alışveriş miktarında önemli bir artış gösterilmiştir. 2024 yılında Ukrayna'da E-ticaret sektöründeki ortalama fatura neredeyse iki kat artarak 33 dolara ulaşmıştır.

2024 yılında Ukrayna'daki çevrimiçi satış hacmi yaklaşık 239 milyar UAH (yaklaşık 4 milyar ABD doları) seviyesine ulaşmıştır. Bu rakam, bir önceki yıla göre yaklaşık %33'lük bir büyümeyi ifade etmektedir.

2025 yılı için ise e-ticaret pazarında %10 ila %15 arasında ek bir büyüme öngörülmektedir.

Ülkede çevrim içi alışveriş yapan kullanıcı sayısı 11 milyonu aşmıştır. Ortalama bir kullanıcı, yılda yaklaşık 17 kez çevrim içi alışveriş yapmaktadır.

Ukrayna'da toplam perakende satışların yaklaşık %16'sı e-ticaret kanalları üzerinden gerçekleşmektedir.

ECDB (EcommerceDB – Elektronik Ticaret Veritabanı) verilerine göre, Ukrayna e-ticaret pazarının 2025 yılı itibarıyla 4,86 milyar ABD doları seviyesine ulaşması beklenmektedir. 2029 yılına kadar pazarın, yıllık ortalama %8,6 oranında büyüyerek 6,75 milyar ABD doları seviyesine çıkacağı tahmin edilmektedir.

Ukrayna'da e-ticaret sektörü son yıllarda hızla gelişmekte olup, inşaat malzemeleri de bu alanda yer almaya başlamıştır. Ülkedeki önde gelen pazaryerleri şunlardır:

- Rozetka.ua – Ukrayna'nın en büyük ve en popüler e-ticaret platformudur. Geniş ürün yelpazesi içerisinde inşaat ve yapı malzemelerine de yer verilmektedir.
- Prom.ua – Özellikle KOBİ'ler tarafından tercih edilen, hem B2B hem de B2C odaklı bir pazaryeridir. İnşaat sektörüne yönelik birçok tedarikçi bu platformda faaliyet göstermektedir.
- Epicentrk.ua – Büyük yapı market zinciri Epicentr'in çevrimiçi satış platformudur. İnşaat ve yapı malzemeleri kategorisinde önemli bir paya sahiptir.
- OLX.ua – Yeni ve ikinci el ürünlerin satıldığı ilan bazlı bir platformdur. Özellikle küçük ölçekli satışlar için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen pazaryerleri, hem iç piyasada hem de sınır ötesi satışlarda firmalara dijital vitrin sunmakta olup, Ukrayna'nın e-ihracat potansiyelini artırmaktadır.

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

1 Ocak - Yeni Yıl

26 Aralık - Noel Bayramı

08 Mart - Uluslararası Kadın Günü Paskalya her yıl tarih değişiyor (Nisan-Mayıs)

01 Mayıs - Uluslararası İşçi Dayanışma Günü

8 Mayıs - İkinci Dünya Savaşı'nda Zafer ve Anma Günü;

St. Trinity Günü her yıl tarih değişiyor (Nisan-Mayıs)

28 Haziran - Anayasa Günü

15 Temmuz - Ukrayna Devletçilik Günü

24 Ağustos - Bağımsızlık Günü

14 Ekim - Savunucular Günü

Tatillerin Cumartesi ya da Pazar gününe rastlaması halinde izleyen Pazartesi günü de resmi tatil kabul edilmektedir.

Savaşın sürdüğü mevcut dönemde tatil günleri geçici olarak yürürlükten kaldırılmıştır.

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Ukrayna'da en çok kullanılan sosyal medya platformları arasında Telegram, YouTube, Facebook, Viber, Instagram i TikTok yer almaktadır. Sosyal medya platformlarında Apple Pay, Google Pay ve diğer mobil bankacılık uygulamalar aracılığıyla ödemeler yapılarak e-ticaret aktif olarak geliştirilmektedir.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Ukrayna'ya yurtdışından gönderilen bireysel paketler için vergiden muafiyet limiti 150 Euro olarak belirlenmiştir. Ancak bu muafiyet, genellikle yüksek değerli veya büyük hacimli malzemelerde geçerli değildir. Ukrayna'ya yapılan e-ticaret ithalatlarında, ürünün değeri 150 Euro'yu aşarsa, sadece bu limitin üzerindeki kısmı üzerinden %20 KDV ve ürün türüne bağlı olarak %10 ithalat vergisi uygulanmaktadır. Ayrıca, değeri 10.000 Euro'yu aşan ürünler için gümrük beyanı zorunludur. Bu tür ürünler, standart posta hizmetleri yerine gümrük işlemleri gerektiren özel prosedürlere tabidir.

İnşaat malzemeleri ürünleri, Ukrayna pazarına giriş için teknik standartlara ve sertifikasyon gereksinimlerine tabi olabilir. Özellikle yapı güvenliği, çevre ve sağlık standartlarına uyum aranır. Bu durum, ürünlerin gümrükten sorunsuz geçmesi için önemli bir kriterdir.

İnşaat malzemeleri genellikle hacimli ve ağır olduğu için, lojistik süreçleri özel planlama gerektirir. Gümrük işlemleri, ürünlerin doğru sınıflandırılması ve belgelerin tam olması durumunda hızlandırılabilir.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

İthalat düzenlemeleri:

Gümrük Vergileri ve KDV:

- İnşaat malzemeleri genellikle standart ithalat vergisi oranlarına tabi olup bu oran çoğunlukla %10 civarındadır.
- %20 oranında KDV uygulanmaktadır.
- Ürün değeri 150 Euro'yu aşarsa, aşan kısım üzerinden vergiler tahsil edilmektedir.

Gümrük Beyanı:

- 10.000 Euro ve üzeri değere sahip ürünler için zorunlu gümrük beyanı yapılması gerekmektedir.
- İnşaat malzemeleri genellikle hacimli ve ağır olduğu için lojistik ve beyan süreçleri dikkatle yönetilmelidir.

Teknik Standartlar ve Sertifikasyon:

- İnşaat malzemelerinin Ukrayna ulusal standartlarına uygun olması zorunludur.
- CE sertifikası veya Ukrayna onayı gerekebilir.
- Ürünlerin teknik özelliklerine göre sertifikasyon süreci yaklaşık 30 gün sürebilir.

Etiketleme ve Paketleme:

- Ürünlerin Ukraynaca olarak etiketlenmesi gerekmektedir.
- Ürün bilgileri, kullanım talimatları ve güvenlik uyarıları açık ve anlaşılır olmalıdır.

Lojistik ve Taşıma:

- İnşaat malzemeleri genellikle karayolu taşımacılığıyla getirilmektedir.
- Nakliye süresi ve maliyeti ürün hacmi ve ağırlığına bağlı olarak değişmektedir.

Ukrayna'da E-Ticarete Dair Mevzuat:

- 03.09.2015 tarih ve 675-VIII sayılı “E-Ticaret Hakkında” Ukrayna Kanunu:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>

- 22.05.2003 tarih ve 851-IV sayılı “Elektronik Belgeler ve Elektronik Belge Akışı Hakkında” Ukrayna Kanunu:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

- 05.10. 2017 tarih ve 2155-VIII sayılı “Elektronik Kimlik Belirleme ve Elektronik Güvenlik Hizmetleri Hakkında” Ukrayna Kanunu:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19?lang=en#Text>

- 05.10.2017 tarihli ve 2163-VIII sayılı “Ukrayna'nın Siber Güvenliğinin Sağlanmasına İlişkin Temel İlkeler Hakkında” Ukrayna Kanunu:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Nova Poshta (<https://novaposhta.ua/>):

- Ukrayna'nın en büyük ve hızlı kargo şirketidir.
- İnşaat malzemeleri gibi hacimli ürünlerin taşınmasında geniş şube ağı ve hızlı teslimat hizmeti sunmaktadır.
- E-ticaret firmaları için sipariş karşılama ve depolama (fulfillment) çözümleri de mevcuttur.

Meest Express (<https://ua.meest.com/>):

- Uluslararası ve yurtiçi lojistik hizmetlerinde uzmanlaşmıştır.
- İnşaat malzemeleri için uygun taşıma seçenekleri sağlamaktadır.
- Fulfillment hizmetleri ile siparişlerin hızlı hazırlanması ve gönderilmesini desteklemektedir.

Deliveri (<https://www.delivery-auto.com/>):

- E-ticaret lojistiğinde uzmanlaşmış yerel firmadır.
- Hızlı kargo ve sipariş yönetimi alanında çözümler sunmaktadır.
- Depolama ve paketleme hizmetleri ile fulfillment süreçlerini kolaylaştırmaktadır.

UkrPoshta (<https://www.ukrposhta.ua/ua/>):

- Ukrayna'nın ulusal posta hizmetidir.
- Ekonomik kargo seçenekleri sunar ancak teslimat süreleri özel lojistik firmalara göre daha uzundur.
- Büyük hacimli inşaat malzemeleri için sınırlı olsa da seçenekler vardır.

DHL Ukraine (<https://www.dhl.com/ua-uk/home.html>):

- Uluslararası lojistik devidir.
- Hızlı ve güvenilir kargo çözümleri ile özellikle sınır ötesi gönderilerde tercih edilmektedir.
- İnşaat malzemeleri için özel taşıma seçenekleri ve takip hizmetleri sunar.

FedEx (<https://www.fedex.com/uk-ua/home.html>):

- Dünya çapında faaliyet gösteren lojistik firmasıdır.
- Ukrayna pazarında da hizmet vermektedir.
- Ağır ve hacimli inşaat malzemelerinin taşınmasında güvenilir çözüm sağlamaktadır.

UPS (<https://www.ups.com/ua/uk/Home.page>):

- Uluslararası lojistik ve kargo hizmetleri sunan firmadır.
- Ukrayna'daki e-ticaret firmaları için depolama, hızlı teslimat ve sipariş karşılama hizmetleri sağlamaktadır.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

2022 sonrası dönemde, Ukrayna'nın yapı malzemeleri pazarı önemli değişimlere uğramıştır. Savaş bölgelerinde yapı malzemelerine talebi düşerken, batı bölgelerinde ise artış gösterilmiştir.

Savaşa rağmen Ukrayna'da enerji verimliliği ve çevre dostu ürünlere olan ilgi giderek artmaktadır.

Türkiye, Polonya ve Almanya menşeli ürünler başta olmak üzere inşaat malzemelerine yönelik talep yüksektir.

Tanıtım ve Pazarlama Kanalları:

✓ Geleneksel kanallar:

*B2B fuarlar, sektörel fuarlar (InterBuildExpo gibi)
Basılı kataloglar, yapı sektör dergileri
Bayi ve distribütör ağıyla doğrudan temas*

✓ Dijital pazarlama:

*SEO (Arama Motoru Optimizasyonu) uyumlu web siteleri
Google Ads ile arama ağı reklamları
Sosyal medya (Facebook, Instagram, YouTube)
Pazaryerleri (Prom.ua, OLX, Rozetka)
Sektörel portallar: budport.com.ua, buildportal.org.ua*

Bu Sektörde Pazarlamanın Özellikleri:

- Teknik bilgi ön plandadır: Ürün sertifikaları, normlara uygunluk belgeleri, karşılaştırmalı performans verileri gibi teknik içerikler pazarlama stratejisinin temelini oluşturmaktadır.
- Hedef kitle talepleri: Müteahhitler, mimarlar ve proje tasarımcıları başta olmak üzere yapı malzemeleri alıcıları; ürünün kalitesine dair somut kanıtlar, DSTU / EN / ISO standartlarına uygunluk ve geçerli sertifikaların sunulmasını beklemektedir.
- Marka itibarı: Özellikle büyük ölçekli projelerde marka güvenilirliği ve sektördeki itibarı, ürün tercihinde belirleyici rol oynamaktadır.
- Görsel ve deneyimsel içerikler: Son kullanıcılar, montaj videoları, ürünün faydalarını gösteren açıklayıcı görseller ve detaylı incelemeler gibi görsel tanıtım materyallerine büyük önem vermektedir. Bu içerikler, hem e-ticaret platformlarında hem de sosyal medya kampanyalarında etkili bir rol oynamaktadır.

Reklamda Etkili Stratejiler:

- Referans projeler ve uygulama örnekleri paylaşmak:
Gerçek projeler üzerinden sunulan case study'ler, ürünün sahadaki performansını ve güvenilirliğini göstererek güven oluşturur. Özellikle büyük ölçekli projelerden alınan görseller ve kullanıcı yorumları etkili olur.
- Rakip ürünlerle karşılaştırmalar sunmak:
Ürünün teknik özelliklerinin görsel ve sayısal olarak rakiplerle karşılaştırılması, farklılıkların somut biçimde ortaya konmasını sağlar. Bu yöntem, profesyonel alıcılarda karar sürecini hızlandırır.
- Türk menşeli ürünleri lokalize etmek:
Türkiye'den gelen ürünlerin Ukrayna pazarında daha kolay kabul görmesi için, yerel referanslar, uygunluk belgeleri ve Ukraynaca tanıtım materyalleriyle desteklenmesi önemlidir.
- Satışı teşvik edici unsurlar kullanmak:
Kampanyalar, ücretsiz teslimat, kurulum desteği, teknik danışmanlık hizmetleri gibi ek avantajlar, hem profesyonel müşterileri hem de bireysel kullanıcıları satın almaya teşvik eder.

Türk Üreticileri İçin Ukrayna Pazarına Yönelik Öneriler:

- Ukraynaca tanıtım materyalleri ve teknik belgelerle pazara giriş yapmak:
Ürün katalogları, broşürler, montaj kılavuzları ve teknik veri sayfalarının Ukraynaca hazırlanması, hem profesyonel alıcıların hem de son kullanıcıların güvenini artırır.
- DSTU ve yerel standartlarla uyumlu sertifikaları sunmak:
Ürünlerin Ukrayna Ulusal Standartlarına (DSTU) ve Avrupa Normlarına (EN/ISO) uygunluğunu belgeleyen sertifikalar, pazara girişte büyük avantaj sağlar.
- Lokal SEO ve Google reklamlarına yatırım yapmak:
Ukrayna'daki dijital görünürlüğü artırmak için yerel anahtar kelimelere dayalı SEO çalışmaları ve Ukraynaca Google reklamları ile dijital pazarlamaya önem verilmelidir.
- Yerel distribütörler ve tasarım ofisleriyle iş birliği kurmak:
Bölgesel pazara erişim sağlamak ve projelere doğrudan dahil olabilmek için yerel tedarikçiler, mimarlık/tasarım ofisleri ve mühendislik firmalarıyla stratejik ortaklıklar kurulmalıdır.
- Ürünleri B2B kataloglar ve profesyonel yapı sektörü platformlarında pazarlamak:
Prom.ua, Buildportal.ua, All.Biz gibi sektörel platformlarda yer almak; hedef kitleye doğrudan ulaşmak ve güvenilirlik oluşturmak açısından önemlidir.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler:

- ✓ **Kalite ve Sertifikasyon Odaklı Yaklaşım**

- Müteahhitler, mimarlar, proje geliştiriciler başta olmak üzere yapı malzemeleri alıcıları ürün seçiminde kalite belgeleri, DSTU / EN / ISO standartlarına uygunluk ve sertifikaların mevcudiyetini temel kriter olarak değerlendirmektedir. Uygun dokümantasyon olmadan ürünlerin büyük ölçekli projelere, özellikle kamu bütçesiyle veya uluslararası finansmanla desteklenen projelere kabul edilmemesi yaygın bir uygulamadır.

✓ **Enerji Verimliliği ve  evre Dostu  r nlere Yönelim**

- Isı yalıtımı sağlayan, çevreye duyarlı, sürdürülebilir yapı malzemelerine olan talep hızla artmaktadır
- Geri dönüştürülebilir ambalaj, EPD belgeleri ve düşük karbon ayak izi gibi unsurlar alım kararlarını doğrudan etkilemektedir.

✓ **Montaj ve kullanım kolaylığı**

- Son kullanıcılar ve küçük ölçekli yükleniciler, hızlı monte edilebilen, uygulama rehberleri ve teknik destek sunan ürünlere öncelik vermektedir.
- Montaj ve bakım maliyetlerinin minimize edilmesi kritik bir hale gelmektedir.

✓ **Görsel Tanıtım ve Dijital Varlık**

- Karar sürecinde müşteriler, ürünle ilgili tanıtım videoları, montaj örnekleri, teknik karşılaştırmalar ve 3D görseller talep etmektedir.
- Web sitesi, sosyal medya hesapları ve YouTube kanalı gibi dijital varlıklar marka güveni açısından büyük avantaj sağlamaktadır.

✓ **Fiyat-Kalite Dengesi**

- Fiyat hassasiyeti mevcut olmakla birlikte, alıcılar giderek daha çok "fiyat-kalite" dengesine odaklanmaktadır.
- Garanti süresi uzun, bakım maliyeti düşük ve üretici desteği olan ürünler  ne çıkmaktadır.

✓ **Marka Güveni ve Yerel Temsilcilik**

- Yerel distribütörlük veya temsilcilik Ukrayna pazarında önemli bir rekabet avantajı sağlamaktadır.
- Müteahhitler genellikle Ukrayna'da proje gerçekleştirme geçmişine sahip, teknik destek ve satış sonrası hizmet sunan markaları tercih etmektedir.

4.18 İnaaat Malzemeleri Sektöründe Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti damping vergisi v.b.)

1. Gümrük Vergileri

- Ukrayna Gümrük Tarife Kanunu'na göre, ithal edilen inşaat malzemelerine uygulanan gümrük vergisi oranları; ürünün menşine, gümrük sınıflandırmasına ve varsa ticaret anlaşmalarına bağlı olarak değişiklik göstermektedir.

Örneğin, bazı ülkelerle imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları (FTA) kapsamında, belirli ürün gruplarında gümrük vergileri tamamen kaldırılmış veya indirimli uygulanmaktadır.

- Serbest Ticaret Anlaşmaları (FTA):

Ukrayna; Avrupa Birliği, Kanada, Birleşik Krallık, Türkiye ve bazı diğer ülkelerle Serbest Ticaret Anlaşmaları imzalamıştır. Bu anlaşmalar, taraf ülkelerden ithal edilen belirli ürünler için vergisel avantajlar sağlamaktadır.**2. Katma Değer Vergisi (KDV)**

- Ukrayna'da standart KDV oranı %20'dir. Bu oran, ithal edilen inşaat malzemeleri için de geçerlidir.

3. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)

- ÖTV, genellikle lüks tüketim ürünleri için uygulanmaktadır. İnşaat malzemeleri genellikle bu kapsama girmemektedir. Ancak, belirli ürünler için ÖTV uygulanabilir.

4. Ek Gümrük Vergisi

- Ukrayna, bazı durumlarda, belirli ürünler için ek gümrük vergisi uygulamaktadır. Bu vergiler, ürünün menşesine ve ithalat miktarına bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

5. Anti-Damping Vergisi

- Ukrayna, bazı ülkelerden gelen inşaat malzemelerine karşı anti-damping vergisi uygulamaktadır. Örneğin, 2025 yılında yapılan bir düzenlemeyle, Çin ve Türkiye'den gelen su tesisatı ve ısıtma sistemleri için kullanılan bağlantı elemanlarına %166,65 ve %34,72 oranlarında anti-damping vergisi getirilmiştir.
- Ayrıca, 2022 yılında yapılan bir düzenlemeyle, ısı yalıtım malzemelerine %35,41 oranında anti-damping vergisi uygulanmıştır.

6. Diğer Vergiler ve Düzenlemeler

- Ekstra Vergiler: Bazı durumlarda, ithal edilen inşaat malzemeleri için ekstra vergiler uygulanabilir. Bu vergiler, ürünün türüne ve menşesine bağlı olarak değişiklik gösterebilir.

Ukrayna'da uygulanan gümrük vergi oranları, bağlantıları aşağıda verilen 19.10.2022 tarih 2697-IX sayılı Gümrük Vergi Oranlarına Dair Yasa ile belirlenmektedir.

- 01-49 G.T.İ.P.kodlu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697%D0%B0-20#n1154>
- 50-97 G.T.İ.P.kodlu : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697%D0%B1-20>

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Ukrayna inşaat malzemeleri sektöründe ithalat ve ticareti etkileyen çeşitli tarife dışı engeller bulunmaktadır. Bu engeller, hem sektöre özgü hem de genel olarak uygulanan düzenlemeleri içermektedir:

- ✓ **Teknik ve Standardizasyon Gereklilikleri**

Ürünlerin DSTU, EN ve ISO standartlarına uygunluğu zorunludur. Uygunluk belgeleri ve sertifikalar olmadan ürünlerin pazara girişi kısıtlanabilir. Ürünlerin teknik düzenlemelere uygunluğu için zorunlu sertifikasyon ve uygunluk değerlendirmeleri talep edilmektedir.

✓ **Belgelendirme ve Sertifikasyon Prosedürleri**

Karmaşık ve zaman alıcı sertifikasyon süreçleri, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler için zorluk yaratmaktadır.

✓ **İthalat Lisansları ve İzinleri**

Bazı ürün gruplarında ithalat öncesi lisans veya özel izin alınması gerekmektedir.

✓ **Sağlık, Güvenlik ve Çevre Düzenlemeleri**

İnşaat malzemeleri için çevresel standartlar ve sağlık güvenliği gereklilikleri giderek sıkılaşmaktadır.

Bitki sağlık sertifikalar, radyolojik kontroller ve çevre izinleri gibi ek belgeler talep edilmektedir.

✓ **Ticari Engeller ve Koruyucu Önlemler**

Yerli üreticiyi korumak amacıyla anti-damping vergileri ve ilave gümrük vergileri uygulanmaktadır. Bu önlemler, ithalat maliyetlerini artırmakta ve dış pazara girişte engel teşkil etmektedir.

✓ **Pazar Erişimi ve Dağıtım Zorlukları**

Yetersiz yerel dağıtım ağı ve teknik destek hizmetleri, yabancı üreticilerin pazara girişini zorlaştırmaktadır. Yerel iş ortakları ile işbirliği kurulması, bu engellerin aşılmasında kritik önem taşımaktadır.

Bu engeller, yabancı üreticilerin rekabet gücünü etkileyerek Ukrayna pazarına giriş maliyetlerini artırabilir.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

(Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Ukrayna inşaat malzemeleri pazarı, Türkiye ihracatçıları için büyük fırsatlar sunmaktadır. Ülkenin yeniden inşa süreci, altyapı projeleri ve konut yapımındaki artış, kaliteli ve uygun fiyatlı Türk ürünlerine olan talebi yükseltmektedir.

Başlıca fırsatlar:

- **Rekabetçi fiyat avantajı:** Türkiye, coğrafi yakınlık ve üretim maliyetleri açısından Ukrayna pazarına hızlı ve uygun fiyatlı ürün tedarik edebilmektedir.
- **Çeşitli ürün portföyü:** Seramik, çimento, yalıtım malzemeleri, boya ve inşaat kimyasalları gibi geniş ürün yelpazesi ile ihracat imkanı vardır.

- **E-ticaret kanallarının gelişimi:** Ukrayna’da online satış platformlarının yaygınlaşması, Türk üreticilerin doğrudan tüketiciye ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.
- **Lojistik avantajları:** Karayolu taşımacılığındaki gelişmeler ve hızlı teslimat hizmetleri, Türk ihracatçıların ürünlerini zamanında ve güvenli ulaştırmasını sağlamaktadır.
- **Yasal ve teknik uyum süreçleri:** CE sertifikaları ve uluslararası standartlara uygun üretim, Ukrayna pazarında rekabet gücünü artırmaktadır.

Ukrayna ile Türkiye arasında 10 Şubat 2022 tarihinde imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA), özellikle inşaat malzemeleri sektörü açısından büyük fırsatlar sunmaktadır. Anlaşma, malların karşılıklı olarak gümrük vergisinden muaf tutulmasını ve teknik engellerin azaltılmasını öngörmektedir. Bu durum, Türk inşaat malzemeleri üreticilerinin Ukrayna pazarına daha rekabetçi fiyatlarla hızlı erişimini mümkün kılmaktadır.

Savaş sonrası yeniden inşa sürecine girecek Ukrayna’da; konut, altyapı, kamu binaları ve sanayi tesislerinin yeniden yapılması gerekliliği, sektördeki ürünlere yönelik talebi ciddi şekilde artırmaktadır. Özellikle çimento, seramik, demir-çelik ürünleri, yalıtım malzemeleri, prefabrik yapı elemanları gibi kalemlerde Türk üreticiler için önemli ihracat imkanları doğmaktadır. Ayrıca, Türk firmalarının, Ukrayna’daki projelerde taşeron ya da tedarikçi olarak yer alabilmeleri de kolaylaşmaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ile birlikte, Türk inşaat malzemeleri sektörü için Ukrayna; hem stratejik bir dış pazar, hem de uzun vadeli ticari ortaklıkların kurulabileceği yüksek potansiyele sahip bir ülke konumundadır.

Günümüzde devam eden savaşa rağmen, Ukrayna’da altyapı, konut ve kamu binalarının onarımı ile yeniden inşası büyük önem kazanmış durumdadır. Bu süreç, inşaat malzemelerine olan talebi ciddi şekilde artırmakta ve Türk firmaları için önemli ticari fırsatlar sunmaktadır.

Bu bağlamda, Türk firmalarının STA’nın sağladığı avantajları zamanında ve etkin şekilde değerlendirmesi, hem kısa vadede ihracat hacimlerinin artırılması, hem de Ukrayna pazarında uzun vadeli ve kalıcı bir yer edinmeleri açısından kritik öneme sahiptir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Ukrayna’daki inşaat malzemeleri sektörü, tam ölçekli savaş başlamadan önce dahi çeşitli zorluklarla karşı karşıyaydı. Ancak 2022 sonrası yaşanan geniş çaplı savaş, sektörün mevcut yapısal sorunlarına yeni ve daha derin krizleri de eklemiştir.

Ukrayna’da inşaat malzemeleri sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin başlıca sorunları aşağıda listelenmiştir:

Güvenlik Sorunları:

- Savaş riskleri nedeniyle üretim tesislerinin güvenliği tehlikeye girmiş; bazı altyapıların bombardımanlar sonucu hasar görmesi, üretim ve tedarik zincirinde ciddi aksamalara yol açmıştır.

Pazar Belirsizliği ve Siyasi İstikrarsızlık:

- Savaşın seyriyle ilgili öngörülemezlik, çatışma bölgelerinin genişlemesi, ve askeri seferberliklerin artırılması, iç pazar dinamiklerini istikrarsızlaştırmaktadır. Bu durum, orta ve uzun vadeli ticari planlamaları zorlaştırmaktadır.

Yoğun Rekabet Ortamı:

- Yeniden inşa sürecine dahil olmak isteyen çok sayıda yerli ve yabancı firma, pazarda sert bir rekabet ortamı yaratmaktadır. Bu durum, fiyat baskısı ve kâr marjlarında daralma riskini artırmaktadır.

Nitelikli Eleman Eksikliği:

Savaş nedeniyle birçok uzman personel yurtdışına göç etmiş ya da seferberlik nedeniyle çalışma hayatından ayrılmıştır. Bu durum üretim, satış ve teknik destek gibi kritik alanlarda ciddi darboğazlara yol açmaktadır.

Güvenlik, Ekonomik ve Siyasi İstikrarsızlık:

Rusya'nın geniş çaplı işgali sonucu yaşanan sürekli bombardımanlar, altyapı kayıpları, makroekonomik dalgalanmalar ve yönetsel belirsizlikler, yatırım ve ticaret ortamını doğrudan olumsuz etkilemektedir.

İthalata Bağımlılık:

Ukrayna inşaat malzemeleri sektörü, ürün üretiminin hemen her aşamasında yabancı hammadde ve ekipmanlara bağımlıdır. Bu durum, tedarik zincirinde dışa bağımlılığı artırmakla birlikte, Türk üreticileri için önemli bir fırsat kapısı da sunmaktadır.

Kaynak Eksiklikleri:

Sektör, üretim için gerekli olan finansman, hammadde, modern üretim tesisleri ve kalifiye insan kaynağı gibi temel unsurlar bakımından önemli eksiklikler yaşamaktadır.

Yasal ve Kurumsal Engeller:

Üretim süreçlerinin çeşitli aşamalarında karşılaşılan bürokratik zorluklar, yetersiz devlet desteği ve karmaşık yasal düzenlemeler, firmaların pazarda rahat hareket etmesini engellemektedir.

Gümrük Vergileri ve Düzenlemeleri:

İthal inşaat malzemeleri üzerinde uygulanan yüksek gümrük vergileri, maliyetleri önemli ölçüde artırmaktadır. Ayrıca, sertifikasyon ve ek denetim gereksinimleri, gümrükleme sürecini uzatmakta ve dış tedarikçiler açısından belirsizlik yaratmaktadır.

Yerel Üreticilerle Artan Rekabet:

Her ne kadar ithal ürünlere talep sürse de, Ukraynalı üreticiler kalite ve fiyat açısından gelişme göstermektedir. Bu firmalar, yerel pazarda güçlü konum elde etmeye başlamıştır.

7. İnşaat Malzemeleri Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

- ✓ Risk Yönetimi ve Teslimat Planlaması:

Savaş döneminde lojistik, güvenlik ve yasal risklerin detaylı bir şekilde analiz edilmesi gerekmektedir.

Ukrayna sınır kapılarında yaşanabilecek gecikmeler göz önünde bulundurularak, teslimat süreleri müşterilere gerçekçi şekilde sunulmalı ve kriz senaryolarına karşı alternatif planlar hazırlanmalıdır.

✓ Pazar Takibi ve Proje Odaklılık:

Ukrayna'nın yeniden inşa süreci yakından izlenmeli; özellikle kamu ihaleleri, donör kuruluşlar (AB, Dünya Bankası, EBRD vb.) tarafından desteklenen projeler ve altyapı yatırımları takip edilmelidir. Proje bazlı satış ve teklif sunma stratejileri ön plana çıkarılmalıdır.

✓ Yerel Ortaklıklar ve İş Birlikleri:

Ukrayna'da faaliyet gösteren distribütörler, müteahhit firmalar ve ithalatçılarla güvene dayalı iş birlikleri kurulmalıdır.

Yerel bağlantılar, hem satış sürecini hızlandırır hem de pazar dinamiklerine daha hızlı uyum sağlar.

✓ Fuarlar:

Kiev başta olmak üzere Ukrayna'da düzenlenen yapı ve inşaat temalı fuarlara katılım sağlanmalı;

✓ Standartlara Uygunluk ve Belgelendirme:

İhracat yapılacak ürünlerin mutlaka Ukrayna'da geçerli olan standartlara uygunluğu sağlanmalıdır. Teknik dokümantasyon, kullanım kılavuzları ve etiketlemeler Ukraynaca hazırlanmalıdır.

✓ Lojistik Alternatiflerinin Değerlendirilmesi

Mevcut güvenlik durumu göz önünde bulundurularak, Romanya, Polonya veya Bulgaristan üzerinden alternatif kara ve deniz taşımacılığı rotaları planlanmalıdır. Multimodal taşımacılık çözümleri hem maliyet hem zaman açısından avantaj sağlayabilir.

✓ Rekabetçi Fiyatlandırma Stratejileri

Savaş sonrası piyasada fiyat duyarlılığı artmıştır. Bu nedenle, kaliteyi koruyarak maliyet avantajı sunan fiyat politikaları benimsenmelidir.

✓ Devlet Teşvik ve Desteklerinden Yararlanma

Türk Eximbank, ihracatçı birlikleri ve diğer kamu kurumlarının sunduğu kredi, hibe, danışmanlık ve tanıtım destekleri etkin şekilde kullanılmalıdır.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Ukrayna inşaat malzemeleri sektörünün ihracat potansiyelini artırmaya yönelik stratejik önerilerin yanı sıra, aşağıda belirtilen bazı tamamlayıcı hususların da dikkate alınmasında fayda bulunmaktadır:

✓ 3.1. Savaş Koşullarının Etkisi ve Risk Yönetimi

Sektör, halen devam eden savaş koşullarından doğrudan etkilenmektedir. Bu durum, üretim sürekliliği, güvenlik, işgücü temini ve lojistik zinciri gibi alanlarda riskler yaratmaktadır. Firmaların kriz yönetimi planları oluşturmaları ve sigorta, alternatif üretim lokasyonları gibi önlemleri devreye alması önerilmektedir.

✓ Enerji Maliyetleri ve Üretim Verimliliği

Yüksek enerji maliyetleri, özellikle enerji yoğun ürünlerin (çimento, seramik, metal vb.) üretiminde rekabet gücünü azaltmaktadır. Firmaların enerji verimliliği sağlayacak teknolojilere yatırım yapması ve yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanma yollarını araştırması önemlidir.

✓ İnsan Kaynağı ve Teknik Eğitim

İhracata yönelik üretim ve kalite standartlarını sağlayabilmek için nitelikli iş gücü büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, mesleki ve teknik eğitim programlarının artırılması, çalışanların dış ticaret ve kalite yönetimi gibi konularda bilinçlendirilmesi önerilmektedir.

✓ 3.4. Sektörel İş Birliği ve Kümelenme

İhracat faaliyetlerinde başarı, çoğu zaman sektör içi iş birliği ve ortak hareket kabiliyetiyle artmaktadır. Bölgesel kümelenmeler, ortak tanıtım faaliyetleri, AR-GE ve ihracat konsorsiyumları ile daha güçlü bir ihracat altyapısı kurulabilir.

✓ 3.5. Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilirlik Uyumu

Avrupa Birliği başta olmak üzere birçok hedef pazarda "yeşil dönüşüm" ve "karbon ayak izi" kriterleri giderek önem kazanmaktadır. Ukraynalı firmaların bu değişime uyum sağlamaları, uzun vadeli ihracat sürdürülebilirliği açısından kritik olacaktır. Karbon salımı düşük üretim teknolojilerine yatırım yapılması teşvik edilmelidir.

✓ 3.6. Dijital Dönüşüm ve İhracatta Teknoloji Kullanımı

İhracat süreçlerinin daha hızlı, şeffaf ve düşük maliyetli hale gelmesi için dijitalleşme kaçınılmazdır. E-ihracat, dijital gümrük işlemleri, blockchain tabanlı lojistik takibi ve CRM sistemlerinin kullanımı ihracat performansını doğrudan etkilemektedir.

9. Genel Değerlendirme

Ukrayna, 2022 yılında başlayan savaşın ardından hem altyapı hem de konut alanında ciddi bir yeniden yapılanma sürecine girmiştir. Bu süreç, inşaat malzemeleri sektöründe hem iç talebi artırmakta hem de üretim kapasitesinin yeniden şekillenmesini zorunlu kılmaktadır. Ukrayna inşaat malzemeleri sektörü, hem iç yeniden yapılanma süreci hem de dış pazarlardaki stratejik fırsatlar sayesinde önemli bir büyüme potansiyeline sahiptir. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için firmaların ihracata yönelik planlı, sertifikalı, dijitalleşmiş ve

iş birliğine açık bir yapı kurmaları gerekmektedir. Devlet destekleri ve uluslararası iş birlikleri ile entegre bir ihracat stratejisi oluşturulması, sektörün uzun vadeli başarısını pekiştirecektir.

10. Yararlı Adresler

Ukrayna Ekonomi Bakanlığı

<https://www.me.gov.ua>

Devlet Tüketici Politikası ve Gıda Güvenliği Servisi (Derzhspozhyvsluzhba)
(Ürün güvenliği, denetimler, etiketleme ve uygunluk konularında yetkili)

<https://www.consumer.gov.ua>

Ukrayna Gümrük Servisi

<https://customs.gov.ua>

Ukrayna İnşaatçılar Konfederasyonu

<https://www.kbu.org.ua>

Ukrayna İnşaat Odası

<https://budpalata.com.ua/>

Ukrayna Ticaret ve Sanayi Odası

<https://ucci.org.ua>

Ukrayna Devlet İstatistik Servisi

<https://www.ukrstat.gov.ua>

Ukrayna Standardizasyon Kurumu (UkrNDNC)
(DSTU standartları ve EN/ISO uyumu hakkında bilgi)

<https://uas.org.ua>

Ukrayna Yatırım Ofisi

<https://ukraineinvest.gov.ua/en/industries/>

11. Kaynakça

Ukrayna İstatistik Kurumu: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Ukrayna Gümrük İdaresi: <https://customs.gov.ua/en/>

Ukrayna Yatırım Ajansı: <https://ukraineinvest.gov.ua/>

Dünya Entegre Ticaret Çözümü: <https://wits.worldbank.org/>

Ukrayna Ulusal İhracat Portalı: <https://export.gov.ua>

Ukrayna Resmi Mevzuatı

Sektör Raporu Tasarım Kriterleri

Kapak Tasarım:

- **Zemin Rengi:** Beyaz
- **Logo** : Standart
- **Yazı Rengi** : Siyah

- **Ülke Adı :**

Yazı Fontu : Times New Roman - Yazı Puntosu : 24 Bold – Büyük Harf

- **Sektör Pazar Araştırması Raporu :**

Yazı Fontu : Times New Roman - Yazı Puntosu : 12 Bold – Büyük Harf

- **Tarih :**

Yazı Fontu : Times New Roman Yazı Puntosu : 12 Bold - Küçük Harf

- **Raporu Hazırlayan.....Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği :**

Yazı Fontu : Times New Roman Yazı Puntosu : 12 Bold - Küçük Harf

İçindekiler Tasarım:

- **Zemin Rengi:** Beyaz
- **Yazı Rengi:** Siyah
- **Yazı Fontu:** Times New Roman
- **Yazı Puntosu:** 12 Punto
- **Başlıklar :** Bold